

Зайцева Наталія¹, Тігова Олена²
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
nataliia.zaitseva@tsatu.edu.ua
olena.titova@tsatu.edu.ua
¹<https://orcid.org/0000-0002-8682-0434>
²<https://orcid.org/0000-0002-6081-1812>

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕО МАТЕРІАЛІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

***Summary.** The article deals with the analysis of the real-world content implementation into teaching English to non-linguistic students. Video resources are effective and beneficial means of introducing cutting-edge technologies, visionary scientific concepts and innovative overseas trends to prospective demanded specialists. The TED-Talks video application is widely used for improvement of English communicative competence.*

***Key words:** English communicative competence, TED Talks, real-world content, video content, non-linguistic students, English for specific purposes.*

Викладання англійської мови за професійним спрямуванням є одним з найбільш розгалужених аспектів досліджень у методиці. Висока зацікавленість та масштабність рішень і прийомів, що ними діляться викладачі-практики, зумовлені, перше за все, численністю спеціалізацій у рамках галузей знань – наприклад, технічний напрямок включає у себе англійську для студентів таких спеціальностей як енергетика, прикладна механіка, агроінженерія, галузеве машинобудування, мехатроніка та ін. Кожна зі спеціалізацій передбачає свій склад активного вокабуляру, свій рівень комунікативних навичок та наголос на визначених аспектах комунікації (робота з документацією, з пристроями, переважно усне чи письмове спілкування). Так, наприклад, дослідженням викладання англійської студентам немовних спеціальностей присвячені наукові розвідки С. Симоненко [2], І. Кривонос В. Лемещенко-Лагоди [1], О. Супрун [6, 7], О. Кравець [4]. Другою причиною публікації великої кількості досліджень у представленому напрямку є виклики, з яким мають щоденно стикатися викладачі – підвищення мотивації до вивчення іноземної мови як навчальної дисципліни в цілому та підтримка високої зацікавленості (а відповідно і інтенсивності навчального процесу) у рамках окремого заняття.

Технічна англійська на сьогоднішній день викладається у закладах вищої освіти або за посібниками, створеними колективом відповідної кафедри цього закладу [5] і націленими на тренування визначеного спеціалізацією вокабуляру, або за підручниками всесвітньо відомих видавництв. Недоліками першого виду є обмеженість навчального матеріалу і його компіляція з інших джерел, натомість великі видавництва, які мають ресурси і команду професіоналів для створення аудіо-візуального контенту та супровідних ресурсів у вигляді онлайн-платформ або програмного забезпечення, не мають можливості швидкого перевидання навчальних комплексів, тому часто вже після трьох років підручники є застарілими і з точки зору наповнення, і за зовнішнім виглядом. Студенти технічних спеціальностей зважають на несвоєчасність матеріалів, їх рівень довіри до посібника як і інтерес до навчання знижується.

Вирішенням представленої проблеми можуть стати актуальні автентичні матеріали, розміщені у відкритому доступі. За умови дидактизації вище названого текстового, аудіо та відео контенту викладач має можливість продемонструвати здобувачам вищої освіти сучасні погляди на визначені питання, що є предметом обговорення у рамках силабусу, наголосити на мовленнєвих особливостях, урізноманітнити навчальну діяльність. Прикладами вище названого контенту є:

1. Роздаткові матеріали (флаєри, листівки, етикетки, реклама, вивіски) з сучасною інформацією, цінами на промислові товари та продукцію технічних галузей, обладнання та транспортні засоби. Також вони містять контактну інформацію для подальших розвідок, і, як правило, є не лише інформативними, але й естетично і привабливо оформленими, зі стисло сформульованими ключовими ідеями, адже виробник виражає власне ставлення до об'єкта і намагається створити позитивний імідж продукту.

2. Засоби візуалізації. Візуальний контент (діаграми, фотографії, графіки) допомагають ефективно і швидко сприймати інформацію. Вони мають велике значення при вивченні іноземної мови технічного спрямування, адже дають

змогу знайомитися з актуальними фактичними або статистичними даними, результатами експериментів та досліджень.

3. Періодичні видання (онлайн-версії газет, академічних, фахових та наукових журналів). Статті з них дають огляд, статистику та результати опитувань щодо фактичних значущих подій у світі, а також змін, тенденцій та інновацій у своїх та міждисциплінарних галузях.

4. Аудіоматеріали (подкасти, радіомовлення, інтерв'ю з фахівцями відповідних галузей) здатні суттєво поглибити тему обговорення у рамках визначеного заняття та розширити змістове наповнення курсу з дисципліни в цілому.

5. Відео (навчальні та просвітницькі Youtube-канали, документальні фільми, аматорські відеоролики, рекламні матеріали виробників техніки та транспортних засобів). На сьогоднішній день відеоролики – найбільш ефективне джерело презентації актуальної інформації з галузей дослідження або виробництва серед студентів, оскільки опрацювання відео – це високопродуктивний прийом для формування навичок сприйняття дискурсу на слух за допомогою візуальних засобів. Слід відзначити, що пандемія Covid-19 та глобальні локдауни непередбачуваним чином збільшили популярність Youtube-каналів, через що провідні освітні організації, визнані фахово орієнтовані установи та підприємства масово діляться безкоштовним контентом просвітницького та навчального характеру, організовують майстер-класи, завантажують на Youtube записи прямих трансляцій та онлайн-зустрічей з інших платформ або соціальних мереж.

Як аудіо, так і відео матеріали допомагають здобувачам вищої освіти у формуванні наступних навичок:

- розуміння на слух зв'язної англійської мови для спеціальних цілей (наприклад, англійська для технічних галузей);

- самостійне розширення словникового запасу за рахунок неологізмів, опрацювання нових лексичних одиниць та конструкцій і переведення їх з пасивного в активний вокабуляр;

- виокремлення серед мовлення граматичних скорочень, еліптичних речень, змішаних синтаксичних конструкцій;

- вивчення особливостей інтонації, вимови різних категорій спікерів, інтонування заради наголошення найважливішої інформації, структурування складних синтаксичних конструкцій, призначених для усного мовлення, витримка логічних пауз;

- сприйняття на слух різних варіантів англійської мови (британської, американської, австралійської англійської), особливо коли на вимову сильно впливає рідна мова оратора.

Одним з ресурсів, який уможливорює імплементацію та практикування вищезгаданих навчальних технологій є TED Talks [3]. TED (Technology, Entertainment, Design) – це некомерційний фонд з США, що декілька разів на рік проводить конференції, доповідачами на яких є видатні особистості сучасності, візіонери майбутнього, лідери у власних галузях (від інженерії до психології саморозвитку). Письменники, поліглоти, актори, вундеркінди виступають з промовами під гаслом ‘ideas worth spreading’ – ідеї, варті поширення. Концепція edutainment у виступах закладена у форматі матеріалу – в основному, учасники діляться власним досвідом і уявленнями про найближче майбутнє, демонструючи при цьому впевненість, оптимізм та почуття гумору. Середня тривалість промови – від 5 до 15 хвилин, аспекти (на сайті TED вони угруповані у 19 категорій) – від науково-обґрунтованих і практично орієнтованих до популярних психологічних і соціальних трендів.

Перевагами використання саме ресурсу TED є: широкий асортимент тем; ретельно підготовлені і вичитані доповідачами тексти; високий рівень володіння англійською (коли наявний акцент не заважає сприйняттю висловлення); увесь контент доступний для багаторазового перегляду та завантаження; доступність

нарративу – транскрипт виступу (представлений більш ніж 30 мовами, серед яких, звичайно, є англійська, а також російська та українська).

Відеоплеєр з інтерактивним інтерфейсом на офіційному сайті доповнений текстом виступу, поділений на сегменти і розбитим на таймкоди відповідно до логіки нарративу. Сегменти підсвічуються по ходу оповідання. Інтерактивний прийом працює і у зворотному напрямку – якщо клікнути на певний сегмент, відео буде програно з відповідного тексту уривку. Також за бажанням можна увімкнути субтитри однією з п'яти мов.

Використання автентичного відео є ефективним як з просвітницької, так і з навчальної точок зору: здобувачі вищої освіти дізнаються про найновіші ідеї та тенденції, мають змогу оцінити прийоми та техніки публічного виступу найвідоміших у своїх галузях мовців, призвичаюються до сприйняття на слух підготовленого мовлення англійською, сприймають великі тематично зумовлені сегменти нарративу, виокремлюючи їх синтаксичну та термінологічні складові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Lemeshchenko-Lagoda V., Kryvonos I. Interactive means of motivating students to learn English for specific purposes at agrarian and technical universities. *Освітній вимір: зб.наук.праць. Кривий Ріг, 2020. Вип. 3 (55). С. 233-250*
2. Symonenko S. Complementing content of English courses for enhancing communication of IT-professionals for sustainable development. *The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF 2020)*. Kryvyi Rih, Ukraine, May 20-22, 2020. Volume 166 (2020). <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202016610008>
3. Watch TED-Ed videos. URL: <https://www.ted.com/watch/ted-ed> (дата звернення 25.04.2021)
4. Кравець О.О. Аналіз взаємозв'язків між мотиваційними компонентами та психолого-педагогічними особливостями студентів інженерних вузів при навчанні іноземних мов. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. праць. Харків, 2016. С. 288-294.*
5. Підручники та навчальні посібники. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/im/naukova-dijalnist/naukova-robota-vykladachiv/monohrafiiji-ta-pidruchnyku/> (дата звернення - 25.04.2021)
6. Супрун О.М. Використання інтерактивних методів навчання при викладанні іноземної мови студентам немовних спеціальностей. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогіка. 2019. С. 162-169.
7. Супрун О.М., Зайцева Н.В. Навчання співробітництва при викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням студентам економічних спеціальностей. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020. Вип.1 (130). С.129-136 DOI <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2020-1-17>